

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเราหน่วยย่อยที่ 2 ชุมชนของเรา ของ นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอน

ผู้วิจัย นางประทุมทิพย์ ยาสมร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

ปีที่วิจัย 2545

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชุมชนของเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชุมชนของเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชุมชนของเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 11 คน

2. การออกแบบการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองกับนักเรียน กลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามสัญลักษณ์ O_1, X, O_2

O_1 = สอบก่อนเรียน

X = กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน

O_2 = สอบหลังเรียน

3. เครื่องมือการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.1 แผนการสอน จำนวน 3 แผน แผนละ 3 คาบ รวม 9 คาบ ได้แก่

3.1.1 แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ความหมาย ชื่อ และที่ตั้งชุมชนของเราสถานที่สำคัญในชุมชน บุคคลสำคัญในชุมชน

3.1.2 แผนการสอนที่ 2 เรื่อง การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพในชุมชน

3.1.3 แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ความปลอดภัยในชุมชน อันตรายจากโรคระบาด ภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

3.2. นวัตกรรม ที่ใช้ในที่นี่คือ ชุดการสอนเรื่องชุมชนของเรา จำนวน 3 ชุด มี 9 กิจกรรม ดังนี้

3.2.1. ชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่องชุมชนของเรา

ศูนย์ที่ 1 ความหมายชื่อ และที่ตั้งชุมชน

ศูนย์ที่ 2 สถานที่สำคัญในชุมชน

ศูนย์ที่ 3 บุคคลสำคัญในชุมชน

3.2.2. ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่องชุมชนของเรา

ศูนย์ที่ 1 การคมนาคม

ศูนย์ที่ 2 การติดต่อสื่อสาร

ศูนย์ที่ 3 การประกอบอาชีพในชุมชน

3.2.3. ชุดการสอนชุดที่ 3 เรื่องชุมชนของเรา

ศูนย์ที่ 1 ความปลอดภัยในชุมชน

ศูนย์ที่ 2 อันตรายจากโรคระบาด

ศูนย์ที่ 3 ภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

3.3. เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลทางการเรียนเป็นแบบทดสอบแบบเลือกคำตอบ

3 ตัวเลือกมี 30 ข้อ คะแนนข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน และแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ มี 1 ชุด

4. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1. ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียน และแจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2. ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเป็นการเก็บข้อมูลก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้เวลา 2 คาบ (40 นาที) ในวันจันทร์ที่ 10 มีนาคม 2546

4.3. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยใช้ระยะเวลาทดลอง 9 คาบ (คาบละ 20 นาที) ระหว่างวันที่ 10 มีนาคม 2546 ถึง วันที่ 14 มีนาคม 2546 วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม 2546 เริ่มเวลา 11.00 น. – 12.00 น วันอังคารที่ 11 มีนาคม 2546 เวลา 13.00 น – 14.00 น วันพุธที่ 12 มีนาคม 2546 เวลา 13.00 น – 14.00 น วันพฤหัสบดีที่ 13 มีนาคม 2546 เวลา 11.00 น – 12.00 น วันศุกร์ที่ 14 มีนาคม 2546 เวลา 11.00 น – 12.00 น.

4.4. เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบทันทีด้วยข้อสอบฉบับเดียวกัน กับข้อสอบก่อนเรียนเป็นการเก็บข้อมูลหลังเรียน (Posttest) ในวันศุกร์ที่ 14 มีนาคม 2546 ตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึงเวลา 11.30 น.

4.5. การทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนักเรียน ด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. นำคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่าน และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน

5.2. นำคะแนนที่ได้จากการสอบหลังเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่าน และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียน

5.3. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test ในกรณีกลุ่มเป้าหมายไม่เป็นอิสระจากกัน

5.4. นำคะแนนความพึงพอใจ มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชุมชนของเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน และหลังเรียน ผลปรากฏว่ากรณี ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 54.54 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 18.00, S = 2.88$) กรณี หลังเรียน

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 24.45, S = 3.14$)

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ชุมชนของเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชุมชนของเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมคามวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยชุดการสอน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.3, S = 0.76$) และในรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ เนื้อหาการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนสนุกสนาน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนดี การอภิปรายหน้าชั้นเป็นกิจกรรมที่ดีมาก สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา สื่อในการจัดกิจกรรมมีหลากหลายพอดี ความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวอยู่ในชุมชน ทำให้รู้จักการใช้ประโยชน์จากสถานที่สำคัญ (\bar{x} 4.0, 4.5, 4.3, 4.7, 4.4, 3.7, 4.1, 4.4, 4.5, 4.6 และ $S = 0.77, 0.69, 0.78, 0.46, 0.81, 0.46, 0.83, 0.81, 0.69, 0.67$)